اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

پنجشنبه
• ۲۶ آبان ۱۴۰۱
• ۲۲ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴
• ۱۷ نوامبر ۲۰۲۲

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۵۱۸ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۲۰۰ • ۴ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

هیچ هیاتی از آژانس به ایران نمی‌آید

رئیس سازمان انرژی اتمی سیاست فشار حداکثری و اتهام به جمهوری اسلامی را اعتیاد استکبار و رژیم صهیونیستی دانست و گفت: خودشان می‌دانند قطعنامه‌ای که پیش‌نویس کردند صحت ندارد و از طرف جمهوری اسلامی ایران هم مردود است. محمد اسلامی در حاشیه نشست هیات دولت در جمع خبرنگاران در واکنش به نشست شورای حکام و پیش نویس قطعنامه‌ای علیه ایران درنشست شورای حکام گفت: اتخاذ سیاست فشار حداکثری و اتهام پراکنی به جمهوری اسلامی توسط جریان استکباری و صهیونیستی طبیعت آنهاست که معتاد به تحریم و معتاد به این سیاست مندرس هستند.
۲

انتشار «اوراق ارزی» برنامه‌ای جدید برای کنترل بازار ارز

دلارهای خانگی جمع آوری می‌شود

انتشـار اوراق ارزی تجربه‌ای تازه در اقتصاد ایران اسـت کـه بنا بر اعلام بانک مرکزی، به‌زودی از طریق این نهاد پولی و مالی عملیاتی خواهد شد. در سال‌های اخیر، باتوجه به کاهش ارزش پول ملی خرید اسکناس دلار یا یورو به‌عنوان یکی از راهکارهای اصلی حفظ سرمایه در بین شهروندان مطرح شده و حال دولت امیدوار اسـت با بهره‌گیری از این ابزار سرمایه‌گذاری یک راهکار قانونی برای حفظ ارزش سرمایه در مقابل نوسانات نرخ ارز ارائه کند. از سوی دیگر این سازکار راهی برای جمع‌آوری دلارهای خانگی خواهد بود. به‌علاوه اینکه سرمایه‌گذاران نیز با بهره از این سازکار از ارزش سرمایه خود در مقابل نوسانات نرخ ارز محافظت کرده و علاوه بر سرمایه‌گذاران، شرکت‌ها نیز می‌توانند از مواهب این ابزار بهره ببرند. گرچه قرار اسـت در گام اول بانک مرکزی، اوراق ارزی را به پشتوانه منابع ارزی خود منتشر کند، اما در گام‌های دیگر شرکت‌ها نیز می‌توانند با انتشار این اوراق،منابع موردنیاز خود را از بازار تامین کنند.
۴

عکس: ایلنا

پیامدهای عدم مدیریت ناترازی گاز ادامه دارد

کمبود سوخت در کمین تولید
۳

چهره

مستمرا با امریکا تبادل پیام داریم
۲

بیش از واردات صادرات داریم
۲

یادداشت

چالش‌های جدی تولید
۳

گزارش روز

ضوابط اجرایی انتشار اوراق گواهی ارزی

بانک مرکزی در بخشـنامه‌ای به بانـک ملی ایران جزییات و ضوابط اجرایی انتشـار «اوراق گواهـی ارزی بانک مرکزی» را اعـلام کرد. به گزارش بانک مرکزی، به منظور گسـترش و تسهیل استفاده از ابزارهای مالی در شبکه بانکی کشور، بانک عامل (بانک ملی ایران) مجاز اسـت به نیابت از بانک مرکزی نسـبت به عرضه»اوراق گواهی ارزی بانک مرکزی» به شـرح ذیل اقدام نماید:

۱- ناشر اوراق، بانک مرکزی از طریق بانک عامل می‌باشد.

۲- اوراق با نام، صرفاً و اصالتاً قابل خرید توسـط اشـخاص حقیقی ایرانی بالاتر از ۱۸ سـال و تاریخ انتشار و سررسید آن به ترتیب ۱۴۰۱/۸/۲۵ و ۱۴۰۱/۱۱/۲۵ خواهد بود.

۳- حداقل و حداکثر میزان خرید اوراق توسـط هر شخص حقیقی به ترتیب معادل ریالی ۱۰۰۰ دلار و ۴۰۰۰ دلار است. ضمناً با توجه به محدودیت عرضه اسکناس کمتر از ۱۰۰ دلار، مبالغ گواهی‌های مزبور مضاربی از معادل ریالی ۱۰۰ دلار قابل عرضه و بازخرید خواهد بود.
۴

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۴۰۱/۵۰/ع

شـرکت معدنـی و صنعتـی گل گهر (سـهامی عـام) در نظـر دارد "احداث سـاختمان‌های زیرسـاختی کارخانه پلیکام" خود را از طریق برگزاری مناقصه عمومی به پیمانکار واجد شرایط و دارای گواهینامه تأیید صلاحیت پیمانکاری معتبر با رتبه حداقل ۳ در رشته ابنیه و ۵ در رشته تأسیسات به صورت توامان و یا مشارکت شرکت‌های دارای گواهی‌نامه‌های معتبر صلاحیت پیمانکاری فوق‌الذکر از سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور واگذار نماید. لذا متقاضیان می توانند جهت اخذ اسناد مناقصه به وبسـایت این شـرکت به نشانی WWW.GEG.IR بخش مناقصه و مزایده مراجعه و اسـناد مذکور را به همراه فرم پرسـشنامه ارزیابی تأمین کنندگان دانلـود نماینـد. آخرین مهلت تحویل پاکات سـاعت ۱۴:۰۰ روز یکشـنبه مـورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۳ در محل دفتر کمیـسیون معـاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشـد. بازدید از محل اجرای موضوع مناقصه و حضور در جلسـه پرسـش و پاسـخ روز یکشـنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۶ مقرر شده است. شایان ذکر است فرمت ضمانت‌نامه‌های مورد تهیه می‌بایست عیناً مطابق با فرمت ارائه شده در اسناد مناقصه باشد. شرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول یا رد هر یک از پیشنهادات بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

آگهی استعلام عمومی شماره ۴۰۱/۱۱/س

شرکت معدنی و صنعتی گل گهر (سهامی عام) در نظر دارد "مشاوره طراحـی سیسـتم‌های اعـلام و اطفاء حریـق اتوماتیـک کانال های تاسیسـاتی و تـوار نقاله هـای خروجـی کارخانه گندله‌سـازی" را از طریق برگزاری اسـتعلام عمومی به پیمانکار واجد شـرایط واگذار نماید. لذا کلیه متقاضیان می‌توانند جهت اخذ اسـناد اسـتعلام به آدرس الکترونیکی WWW.GEG.IR مراجعه و اسـناد مذکور و دستورالعمل ارزیابی کیفی و فنی را به همراه فرم پرسـشنامه ارزیابی تأمین کنندگان از قسمت - مناقصه و مزایده دانلود نمایند. مهلت تحویل پاکات سـاعت ۹ الی ۱۴ روز یکشـنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۶ در محل دفتر کمیـسیون معـاملات مجتمع و یا دبیرخانه دفتر مرکزی تهران می‌باشـد. لازم به ذکر اسـت شـرکت معدنی و صنعتی گل گهر در قبول و یا رد هر یک یا تمام پیشـنهادات واصله بدون نیاز به ذکر دلیل و بدون جبران خسـارت مختار می‌باشد.

کمیسیون معاملات شرکت معدنی و صنعتی گل گهر

نوبت دوم

فراخوان عمومی مناقصات یک‌مرحله‌ای
شرکت آلومینای ایران

شرکت آلومینای ایران

شـرکت آلومینای ایران در نظر دارد مناقصات ذیل را از طریق سـامانه تدارکات الکترونیکـی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد مناقصه تا ارائه پیشنهاد مناقصه گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه الکترونیکی دولت (سـتاد) به آدرس WWW.setadiran.ir انجام خواهد شـد و لازم است که مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت‌نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضاء الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

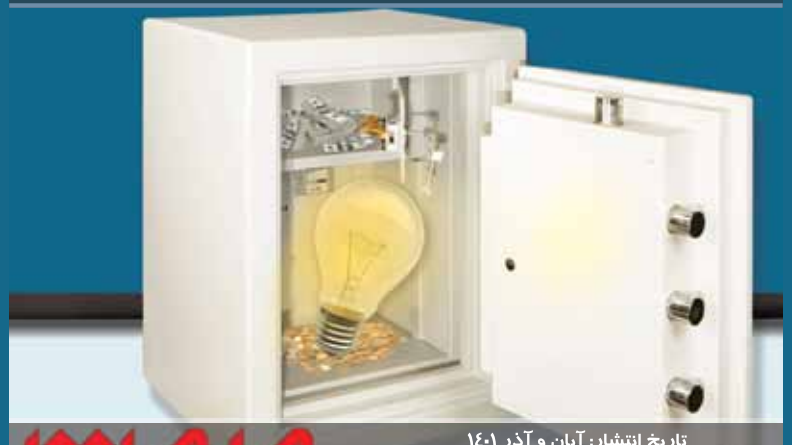
ردیف	موضوع مناقصه	نوع مناقصه	شماره مناقصه در سامانه الکترونیکی دولت
۱	تهیـه و تأمین، حمل، نصب، پکینگ‌ها نازل‌ها، سـاپورت‌ها، لوله‌ها، قطعه‌گیرها و اتصالات برج تر WC2 واحد ۲۵ شرکت آلومینای ایران	عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۵۹
۲	اجـرای خـط انتقال با لوله‌هـای پلی‌اتیلن با قطر ۱۶۰ میلی متر و بـه طول ۲۲۰۰ متر و ۱۷۵۰ متر لوله فولادی به همراه حوضچه‌های مورد نیاز و احداث یک باب ایستگاه پمپاژ به همراه تاسیسـات مکانیکی و الکتریکی مورد نیاز و کارهای متفرقه مورد نیاز در این خصوص مانند حصار محوطه‌های مربوط و نهایتا یک مخزن ۱۰۰ مترمکعبی بتنی	عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۶۰
۳	انجام کلیه خدمات مرتبط با رفع نواقص و تعمیر ۴۴ دستگاه انواع جرثقیل سقفی متعلق به شرکت آلومینای ایران	عمومی یک‌مرحله‌ای	۲۰۰۱۰۰۱۴۹۱۰۰۰۰۶۱

مهلـت دریافـت اسـناد مناقصـه از سـامانه: از مـورخ ۱۴۰۱/۰۸/۲۶ لغایت مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۰۳ می‌باشد.
مهلت ارائه پیشنهاد: مورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۳ می‌باشد.
زمان بازگشـایی پاکت‌ها: سـاعت ۱۱:۰۰ مـورخ ۱۴۰۱/۰۹/۱۵ می‌باشد.
اطلاعـات تمـاس مناقصه‌گزار جهت دریافـت اطلاعات بیشـتر در خصوص اسـناد مناقصه و ارائه پاکت‌های الف: استان خراسان شمالی- شهرستان جاجرم- مجتمع تولید آلومینا، به شماره تلفن ۳۲۶۰۵۳۴۸ - ۰۵۸ و فکس ۰۵۸-۳۲۲۷۲۴۸۷
اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سـامانه: مرکـز تمـاس: ۴۱۹۳۴ - ۰۲۱ دفتـر ثبت‌نـام: ۸۸۹۶۹۷۳۷ و ۸۵۱۹۳۷۶۸ - ۰۲۱

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۸/۲۵ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۸/۲۶
واحد ارتباطات و روابط عمومی شرکت آلومینای ایران

صمت ویژه نامه ی سراسری صنعت برق را منتشر می‌کند.

در این شماره می‌خوانید:
_ چالش ها، موانع و مشکلات صنعت برق
_ قطعی برق و مشکلات آن برای صنایع فولادسازی و مادر
_ عملکرد دولت در حوزه صادرات برق
_ نگاهی بر تاریخچه صنعت برق
_ آینده استفاده از انرژی‌های تجدید پذیر به عنوان جایگزین سوخت فسیلی

تاریخ انتشار: آبان و آذر ۱۴۰۱
به طور همزمان در سراسر کشور
شماره های بازرگانی:۳۰-۸۸۷۲۲۷۳۲

صمت صنعت معدن تجارت

دندونت بزرگترین اپلیکیشن آنلاین مشاوره و تعیین نوبت خدمات دندانپزشکی در کشور

۱- خدمات اقساط دندانپزشکی طی ۱۲ قسط ماهیانه بدون بهره
۲- خدمات تخفیفی و مزایای ویژه قابل ارائه به اعضاء باشگاه مشتریان بنیان سلامت
۳- ارائه پوشش های دندانپزشکی از ۵۰ تا ۹۰ درصد پوشش به صورت انفرادی و گروهی
۴- کلیه خدمات ایمپلنت، کامپوزیت و ... با حداقل هزینه در ۴۵۰ مرکز دندانپزشکی در سراسر کشور

ایستاگرام dandunnet سایت www.bonyansalamat.com

چهره

هیچ هیاتی از آژانس به ایران نمی‌آید

رئیس سازمان انرژی اتمی سیاست فشار حداکثری و اتهام به جمهوری اسلامی را اعتیاد استکبار و رژیم صهیونیستی دانست و گفت: خودشان می‌دانند قطعنامه‌ای که پیش‌نویس کردند صحت ندارد و از طرف جمهوری اسلامی ایران هم مردود است. به گزارش ایرنا، محمد اسلامی روز چهارشنبه در حاشیه نشست هیات دولت در جمع خبرنگاران در واکنش به نشست شورای حکام و پیش نویس قطعنامه‌ای علیه ایران درنشست شورای حکام گفت: اتخاذ سیاست فشار حداکثری و اتهام پراکنی به جمهوری اسلامی توسط جریان استکباری و صهیونیستی طبیعت آنهاست که معتاد به تحریم و معتاد به این سیاست مندرس هستند. وی ادامه داد: قطعنامه‌ای پیش نویس کردند و مطالبی آوردند که خودشان می‌دانند صحت ندارد و از طرف جمهور اسلامی هم مردود است مهم این است ایران برای پیشبرد برنامه خود در بخش هسته‌ای برنامه مصوب، مدون و اعلام شده دارد و در همان چارچوب فعالیت خود را ادامه می‌دهد. رئیس سازمان انرژی اتمی با رد سفر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی گفت: فعلا سفری از آژانس در دستور کار نیست؛ موضوع حائز اهمیت این است که وزارت خارجه بحث تداوم مذاکرات را پیگیری کند و این کار به اشکال گوناگون در دست اقدام است. اسلامی خاطر نشان کرد: آنچه به سازمان انرژی اتمی مربوط بود این است که به همه موارد ادعایی و اتهامی پاسخ داده شود که چنین کردیم و اگر حسن نیت می‌داشتند و قرار بود مذاکره را تداوم دهند قطعنامه‌ای با این ابعاد و حجم ارائه نمی‌کردند. معاون رئیس‌جمهوری تصریح کرد: توقع داشتیم حسن نیت جمهوری اسلامی و پاسخ‌های مستدل، کاررساز واقع شود و اجازه دهند مسیر طبیعی و غیرسیاسی و روش حرفه‌ای و ضوابط پادمان ملاک باشد.

مستمرا با امریکا تبادل پیام داریم

وزیر امورخارجه کشورمان با بیان اینکه به طور مستمر با طرف امریکایی پیام تبادل می‌کنیم، گفت: آخرین پیام‌مان در کمتر از ۷۲ ساعت گذشته بود، امریکایی‌ها پیغام می‌دهند برای برجام شتاب دارند اما مصاحبه می‌کنند و می‌گویند اولویت‌مان نیست. به گزارش ایسنا حسین امیرعبداللهیان وزیر امور خارجه در حاشیه جلسه هیات دولت در جمع خبرنگاران با بیان اینکه امریکایی‌ها واقعا ریاکارانه برخورد می‌کنند، اظهارکرد: برای عبور از تحریم‌ها قوی به کار خود ادامه خواهیم داد، ما برای مذاکره، مذاکره نکردیم برای دریافت نتیجه مذاکره کردیم. امیرعبداللهیان اظهارکرد: به طور مستمر با طرف امریکایی پیام تبادل می‌کنیم، آخرین پیام‌مان در کمتر از ۷۲ ساعت گذشته بود، امریکایی‌ها پیغام می‌دهند برای برجام شتاب دارند اما مصاحبه می‌کنند و می‌گویند اولویت‌مان نیست. امیر عبداللهیان در پاسخ به سوالی در خصوص تلاش طرف اروپایی برای تصویب قطعنامه ضد ایرانی در نشست شورای حکام گفت: پیام‌های لازم را به طرف‌های اروپایی داده‌ایم با برخی از وزرای خارجی اروپا از جمله آقای جوزف بورل مسئول عالی سیاست خارجی اروپا صحبت کرده‌ایم اگر اروپایی‌ها این مسیر غیرسازنده را متوقف نکنند با پاسخ متقابل اما موثر ما مواجه خواهند شد.

بیش از واردات، صادرات داریم

سخنگوی دولت از موافقت هیأت دولت با عضویت وزیر اقتصاد در شورای‌عالی کار خبر داد و درباه آیین‌نامه اجرایی مربوط به بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصاد کشور گفت: تراز تجاری جمعی به شدت مثبت و صادرات ما، بسیار بیشتر از واردات است. به گزارش ایرنا، علی بهادری جهرمی در حاشیه نشست هیات دولت با حضور در جمع خبرنگاران با اشاره به مصوبات هیأت وزیران اظهارکرد: هیأت دولت با عضویت وزیر اقتصاد به‌عنوان یکی از نمایندگان هیأت وزیران در شورای‌عالی کار موافقت کرد که با توجه به آثار متعدد تصمیمات این شورا، دکتر خاندوزی جایگزین دکتر دوستعلی شد. سخنگوی دولت یکی دیگر از مصوبات هیات دولت را در زمینه ارز عنوان و بیان کرد: آیین‌نامه اجرایی مربوط به بازگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور به تصویب رسید و قرار شد کارگروه مربوطه در دبیرخانه‌ی بانک مرکزی تشکیل شود. وی ادامه داد: با احتساب صادرات در حوزه‌های انرژی، نفت و گمرک، تراز تجاری ما به شدت مثبت است و بسیار بیشتر از واردات، صادرات داریم. رئیس شورای اطلاع‌رسانی دولت گفت: این آیین‌نامه به‌منظور مدیریت این اقلام صادراتی و ارزهایی که از آن برمی‌گردد و یکپارچگی بیشتر آنها تصویب شده که امیدواریم در مدیریت ارز موثرتر از گذشته باشد. بهادری جهرمی همچنین با اشاره به تأکید دولت بر حمایت از صادرات محصولات تولیدی کشور گفت: در راستای حمایت از صادرات محصولات تولیدی کشور به ویژه در بخش خصوصی و غیر دولتی، آیین‌نامه‌ای از مشارکت فعالان اقتصادی در زنجیره تولید بین‌المللی به تصویب رسید که براساس آن وزارت صمت و دستگاه‌های مرتبط مکلف شدند تولیدکنندگانی که محصولات را براساس استانداردهای روز جهان تولید می‌کنند، مورد حمایت قرار دهند. وی تصریح کرد: براساس این آیین‌نامه، دستگاه‌های مکلف باید حمایت‌های لازم را برای صادرات این محصولات و ارائه مشوقات درنظر بگیرند.

مشکلات ساختاری مانع از تحقق اقتصاد مقاومتی شد

خروج تولید از گرداب انحصار

عکس: آیدا فریدی

اقتصاد مقاومتی در تعریف عام، رویکردی اقتصادی است که در شرایط بروز ناملایمات، حوادث و بحران‌ها یا در مسیر اهداف، پویا و پایدار امکان تخصیص بهینه منابع را بدهد. عموما کشورهایی که تحت تحریم، جنگ و بحران‌های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی یا خواهان توسعه سریع هستند، اقتصاد خود را بر مبنای مقاومت برنامه‌ریزی می‌کنند. در تعاریفی گفته می‌شود اقتصاد مقاومتی با ریاضت اقتصادی فاصله دارد، با این حال اینکه بار مقاومت بر دوش چه طبقه و گروهی قرار دارد، مسئله اساسی در فهم اقتصاد مقاومتی است.

برخی از کارشناسان معتقدند اقتصاد مقاومتی را باید سند توجه به تولید قلمداد کرد. از این منظر که تولیدکننده و بنگاه اقتصادی کالایی تولید کند که اولا در جغرافیای ایران توزیع شود و ثانیا بتواند با مشابه خارجی خود رقابت کند. اگر چنین کالایی تولید شد، منجر به دوام اقتصاد ایران می‌شود و میزان آسیب‌ها را به اقتصاد، کم و حتی صفر می‌کند.

رهیافت حمایت از تولید ملی

بعد از اعمال تحریم‌های یکجانبه و غیرقانونی نظام سلطه، رهبر معظم انقلاب به ضرورت تدوین یک مدل اقتصادی مستقل برای توسعه کشور تاکید و اقتصاد مقاومتی را تنها تبدیل‌کننده تحریم به فرصت

به‌عنوان یک مکانیسم در تغییر مسیر اقتصادی کشور مطرح کردند. در واقع حمایت از تولید، کار و سرمایه ملی، رویکرد و فرآیندی است که دارای ارکان و ابعاد گوناگون اقتصادی، سیاسی و اجتماعی است. از جمله

رهیافت‌های اساسی در راستای حمایت از تولید ملی، «اقتصاد مقاومتی» به‌شمار می‌رود که می‌تواند در تحول و توسعه فعالیت‌های اقتصادی کارساز و اثرگذار باشد. اقتصاد مقاومتی را می‌توان به صورت یکی از

ارکان حمایت از تولید ملی مورد بررسی قرار داد که با خنثی‌سازی تحریم‌ها، به عامل تولید داخلی تکیه دارد و با عملی‌سازی اصول خود، موجب تحولی عمیق در رشد تولید ملی می‌شود.

مانع‌زدایی و تسهیل کسب‌وکارها

علی سعدوندی، کارشناس اقتصاد کلان در گفت‌وگو با صمت اظهارکرد: اقتصاد مقاومتی، ایده خوبی است چراکه هدف تقویت و تکمیل زنجیره تولید را در نظر دارد.

اما آنچه به‌عنوان اقتصاد مقاومتی در ایران مطرح شد در عمل هیچ کاری به جز برگزاری سمینار و کنفرانس در پی نداشت. این مسئله تبدیل به سکوی پرش برای برخی افراد شده و متاسفانه هیچ کار جدی درباره آن انجام نشده است. بعد از طرح ایده اقتصاد مقاومتی در کشور، مسئله مانع‌زدایی و تسهیل کسب‌وکار مطرح شده است.

این مسئله هم ایده بسیار خوب و جزو نیازهای اساسی و در اولویت اقتصاد کشور است اما در این مورد هم هنوز به جایی نرسیده‌ایم.

این اقتصاددان بیان کرد: در برخی زمینه‌ها در اقتصاد ایران سرمایه‌گذاری‌های زیادی شده اما زنجیره تکمیل نشده است. به‌عنوان مثال در کشور سنگ آهن استخراج می‌شود و فرآیند فولادی تا حدود ۹۰ درصد تکمیل است اما آن ۱۰ درصد باقیمانده هیچ‌وقت تکمیل نشده است. یک مثال دیگر این است که ما یکسری فلزات مانند منیزیم باید به فولاد اضافه کنیم، معدن منیزیم هم در کشور وجود دارد با این حال استحصال منیزیم جدی گرفته نشده است.

وی اضافه کرد: نمونه دیگر آن در صنعت خودرو قابل مشاهده است. در ایران به اندازه کافی خودرو عرضه نمی‌شود و انبار شرکت خودروساز مملو از خودروهایی است که یکی، دو قطعه کم دارند. امکان تامین این کمبود را داریم، چراکه تعداد قطعاتی که مشکل دارند بسیار محدود است اما باز هم به این مسئله توجه نکردیم و در عمل به جایی نرسیدیم.

به گفته این کارشناس اقتصاد، اجرایی شدن اقتصاد مقاومتی دقیقا به این معناست که در اقتصاد کشور هماهنگی ایجاد و حلقه‌های گمشده تولید کشف شود. در این صورت است که اقتصاد تقویت خواهد شد.

▣ مشکلات ساختاری

سعدوندی گفت: دلیل مهم اجرایی نشدن اقتصاد مقاومتی در ایران به مشکلات ساختاری برمی‌گردد که مانع‌گذاری در صنعت و عدم‌هماهنگی است.

از سوی دیگر، مشکلاتی مانند جدی نگرفتن تسهیل کسب‌وکارها وجود دارد. زمانی که می‌گوییم زنجیره تولید نقص دارد؛ یعنی درباره خلأ آن تاکنون اقدام درست و کارآیی انجام‌نشده و درواقع باید یک سرمایه‌گذاری در یک وادی ناشناخته صورت بگیرد.

وی افزود: مشخص است ریسک این کار برای سرمایه‌گذار بسیار بالاست. اگر اقتصاد مقاومتی سرلوحه قرار دارد، پس برای اینکه سرمایه‌گذار را ترغیب کنیم مثلا در تولید منیزیم در کشور سرمایه‌گذاری کند، چه کردیم؟ نه تنها این خلأ پر نشده، بلکه موانع جدی‌تر و جدیدتری بر سر راه تولید گذاشته شده است.

▣ قیمت‌گذاری دستوری

سعدوندی با اشاره به اینکه مهم‌ترین مانع بر سر راه تولید، قیمت‌گذاری دستوری است، گفت: وقتی قیمت‌گذاری دستوری می‌شود، سرمایه‌گذار هیچ دلیلی نمی‌بیند سرمایه‌گذاری جدید انجام دهد و به همین دلیل است که شاهد فرار سرمایه از کشور هستیم.

این کارشناس اقتصاد کلان اظهارکرد: پیشنهاد من این است که دولت نقش هماهنگ‌کننده داشته باشد و اجرا را به مردم بسپارد. بنابراین دولت باید سعی کند در زمینه تولید و اولویت‌های آن به صورت جدی مانع‌زدایی کند و مسئله قیمت‌گذاری واقعا حل شود.

وی افزود: در ایران شرایطی فراهم نشده که بخش خصوصی بتواند رشد و فعالیت آزاد داشته باشد. واگذاری‌هایی هم که به بخش خصوصی بوده، اماواگرهای خود را دارد.

بخش خصوصی هم مشکلاتی دارد اما باور من این است که بزرگ‌ترین مشکلات در اقتصاد و عدم‌اجرایی شدن اقتصاد مقاومتی را دولت به‌وجود آورده است.

ویژگی‌های اقتصاد درون‌زا و برون‌گرا

هادی حق‌شناس، کارشناس اقتصاد در گفت‌وگو با صمت بیان کرد: اصلی‌ترین ویژگی در تعریف اقتصاد مقاومتی، درون‌زا و برون‌گرا بودن آن است. مفهوم اقتصاد درون‌زا و برون‌گرا این است که اقتصاد مبتنی بر تولید است اما تولیدی که نه تنها در انحصار کامل نباشد، بلکه رقابتی و آزاد باشد.

وی افزود: وقتی اقتصاد مقاومتی را درون‌زا و برون‌گرا تعریف می‌کنیم، به این معناست که کالا و خدماتی تولید کنیم که نه فقط برای مصرف داخل، بلکه قابل عرضه در بیرون از مرزهای کشور هم باشد. صنعت خودرو مصداق بارز پرداختن به مشکلات و موانع پیش‌روی اقتصاد مقاومتی در ایران است.

وی تصریح کرد: خودروساز در ایران، خودرو ناقصی تولید می‌کند که این تولید نمی‌تواند رقابت کند، چراکه صنعت خودرو برون‌گرا نبوده است. اما در مقابل می‌توانیم به پالایشگاه‌ها در ایران اشاره کنیم. در دور اول تحریم‌ها در ابتدای دهه ۹۰ به‌دلیل اینکه نیازمند بنزین بودیم، دچار آسیب شدیم.

اما امروز به دلیل اینکه در تولید بنزین به خودکفایی رسیده‌ایم و بنزین خوبی هم در ایران تولید می‌شود، حتی برای بنزین در لیست تحریم‌ها قرار نگرفتیم. وقتی بنزین ایران مشتری خارجی دارد نشان می‌دهد در حد استانداردهای جهانی تولید می‌شود. همچنین صنعت پتروشیمی و کاشی ما توانسته به استانداردی برسد که مشتری خارجی را به سمت خود جذب کند.

▣ سند توجه به تولید

این اقتصاددان گفت: اقتصاد مقاومتی را باید سند توجه به تولید کشور قلمداد کرد. از این منظر که تولیدکننده و بنگاه اقتصادی کالایی تولید کند که هم در جغرافیای ایران توزیع شود و هم اینکه بتواند با مشابه خارجی خود رقابت کند.

اگر چنین کالایی تولید شد، منجر به دوام اقتصاد می‌شود و میزان آسیب‌ها را به اقتصاد کم و حتی صفر می‌کند.

حق‌شناس با اشاره به اینکه هدف از اقتصاد مقاومتی این است که در فراز و نشیب‌ها و بحران‌ها، اقتصاد کشور کمترین آسیب را ببیند، گفت: گرچه این بدان معنا نیست که همه کالای مصرفی کشور در داخل تولید شود.

در دنیا هیچ کشوری این‌گونه نیست. اتفاقا کشورهایی مانند امریکا، ژاپن، آلمان و چین که بیشترین صادرات را در دنیا دارند، بیشترین واردات را هم به خود اختصاص داده‌اند، چراکه صادرات و واردات لازم و ملزوم یکدیگر هستند.

▣ سطح رفاه و درآمد سرانه

حق‌شناس در ادامه اظهارکرد: اقتصاد ایران برای مقاوم شدن باید نگاهی به وضعیت کشورهای جهان بیندازد؛ یعنی ببینیم سطح رفاه و درآمد سرانه کدام کشورها در حد مطلوب است.

طبیعی است که بسیاری از کشورهای اروپایی سطح درآمد مطلوبی دارند. به‌عنوان مثال، کشور آلمان در دهه‌های گذشته هم تورم و نرخ بیکاری پایین داشته و هم سهم اساسی به لحاظ صادرات و واردات در اقتصاد جهان دارد. چگونه به این نقطه رسیده است؟

به گفته این کارشناس اقتصاد، نخستین دلیل این است که به تولید به معنای واقعی توجه کرده است. توجه به تولید به این معنا نیست که از دستاوردهای بشر استفاده نکردند.

بسیاری از کالاهای کشورهای اروپایی در آلمان تولید می‌شود و حتی کالای آلمانی در چین تولید و به دیگر کشورها صادر می‌شود. امروز دیگر اقتصاد دنیا در هم تنیده است.

وی اضافه کرد: اقتصاد مقاومتی بستگی به این دارد که سطح رفاه و درآمد سرانه کشورها چقدر است. اما در بحران‌های طبیعی و غیرطبیعی همه کشورها می‌توانند آسیب‌پذیر باشند.

به عنوان مثال، کرونا منجر به این شد که اقتصاد جهان در سال ۲۰۲۰ منفی و بعد از چند دهه، نرخ بیکاری در امریکا دو رقمی شود.

به عبارت دیگر در بحرانی مانند کرونا یا تحریم، اقتصاد تحت‌تاثیر قرار می‌گیرد اما اقتصاد مقاومتی شرایطی ایجاد می‌کند که میزان این آسیب‌ها کاهش یابد.

▣ میزان موفقیت در سال‌های گذشته

وی در پاسخ به این سوال که اقتصاد مقاومتی در سال‌های اخیر تا چه میزان اجرایی شده، گفت: در بخش‌هایی موفق بوده‌ایم و در بخش‌هایی نه. عدم موفقیت ما صرفا به این دلیل نیست که مثلا به سند اقتصاد مقاومتی توجه نشده، بلکه دلایل گوناگونی دارد.

از جمله دلایل این است که در اقتصاد ایران کمتر به مقوله بهره‌وری و اقتصاد مولد توجه می‌شود. عمدتا سیاست‌هایی در بخش پولی، مالی، ارزی و مالیاتی تصویب می‌شود که مشوق بخش تولید نبوده و همینطور بخش غیرتولیدی و سوداگری را تشویق کرده است.

بنابراین بخشی از اشکالات ساختاری اقتصاد ایران ربطی به اقتصاد مقاومتی ندارد، بلکه اشکالات ساختاری در جایی دیگر است که باید مشخص شوند.

▣ استقلال بانک مرکزی

این اقتصاددان ضمن بیان دلایل یادشده، افزود: بانک‌های مرکزی در دنیا به معنای واقعی مستقل هستند. هرقدر بانک مرکزی استقلال بیشتری داشته باشد، شاخص‌های پولی هم مستقل‌تر، کارآمدتر و مطلوب‌تر خواهند شد. یکی از مهم‌ترین شاخص‌های پولی، تورم است.

تورم ریشه در افزایش نقدینگی دارد و افزایش نقدینگی نیز در دست بانک مرکزی است. اگر بانک مرکزی تابع فرامین دولت‌ها باشد، نتیجه آن تورم‌های دو رقمی بلندمدت خواهد بود. این را به‌عنوان یک نمونه، مثال زدم که بگویم فقط یک بخش از اقتصاد ایران است که توجهی به تولید دارد اما در بخش دیگر آن سیاست‌های مالی، پولی، ارزی، مالیاتی است که نیازمند نسخه دیگری برای آن هستیم. نسخه آن هم برگشت به چارچوب علم اقتصاد است.

وی درباره تمایز اقتصاد مقاومتی و ریاضتی گفت: قطعا اقتصاد مقاومتی به معنای ریاضت اقتصادی نیست، بلکه برعکس زمانی که صحبت از اقتصاد مقاومتی می‌کنیم به ویژگی برونگرا بودن آن اشاره داریم که اقتصاد ملی را در توجه به دستاوردهای اقتصاد جهانی تعریف می‌کند.

وقتی اقتصاد ملی می‌خواهد دستاوردهای اقتصادی جهان را مورد توجه قرار دهد، دیگر معنای ریاضت درباره آن وجود ندارد. بنابراین قیاس اقتصاد مقاومتی با اقتصاد ریاضتی، یک قیاس مع‌الفارق است.

سخن پایانی

در مجموع کارشناسان، پایه اقتصاد مقاومتی را تقویت و تکمیل زنجیره تولید می‌دانند و در این راه به مانع‌زدایی و تسهیل کسب‌وکارها باور دارند.

اقتصاد مقاومتی تولید را نه در روندی انحصارگرایانه، بلکه رقابتی پیش می‌برد و برون‌گرا بودن آن باعث ایجاد تقاضا خارجی و رونق صادرات می‌شود.

پیامدهای عدم مدیریت ناترازی گاز ادامه دارد

کمبود سوخت در کمین تولید

عکس: صمت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

گاز طبیعی به‌عنوان منبع اصلی تامین انرژی در کشور در بخش خانگی و صنعتی استفاده می‌شود. براساس آمار و ارقام اعلام‌شده در سند تراز تولید و مصرف گاز طبیعی تا افق ۱۴۲۰ که به تصویب شورای‌عالی انرژی رسیده، تراز گاز کشور در سال ۱۴۰۰ منفی شد و پیش‌بینی می‌شود این تراز منفی تا سال ۱۴۱۰ ادامه پیدا کند. همزمان باید تاکید کرد تکیه بر توان و ظرفیت‌های بخش معدن و صنایع معدنی با هدف توسعه صنعتی در طول سال‌های گذشته موردتوجه قرار گرفته است. بر همین اساس نیز شاهد ارتقای ظرفیت‌سازی در این بخش بوده‌ایم.

با این وجود باید خاطرنشان کرد که تولید و توسعه پایدار نیازمند تامین الزامات و زیرساخت‌های گوناگون از جمله در بخش انرژی است. با توجه به محدودیت‌های یادشده، انتظار می‌رود از یک‌سو توجه بیشتری به اجرای پروژه‌های گازی کشور شود و از سوی دیگر، به‌طور همزمان میزان مصرف انرژی در کشور مرتب پایش شود تا دوباره در چنین شرایط کمبودی قرار نگیریم.

> تامین پایدار سوخت و انرژی، اولویتی اساسی برای تداوم تولید به‌شمار می‌رود. با این وجود در سال‌های اخیر با چالش‌های جدی در روند تامین انرژی صنایع روبه‌رو بوده‌ایم

تامین پایدار انرژی، لازمه تداوم تولید

حسین چهرگانی، مدیرعامل شرکت سیمان پیوند گلستان در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: صنعت سیمان یکی از صنایع مصرف‌کننده گاز و برق به‌شمار می‌رود. تامین پایدار سوخت و انرژی اولویتی اساسی برای تداوم تولید در این مجموعه‌هاست. با این وجود در سال‌های اخیر چالش‌های جدی در روند تامین انرژی صنایع داشته‌ایم که این موضوع آسیب‌هایی را به صنعت سیمان کشور نیز تحمیل کرده است. وی افزود: در سال گذشته تامین نشدن برق و گاز صنایع، خسارت‌هایی به واحدهای سیمانی کشور وارد کرد و حتی از میزان تولید آنها کاست.

چهرگانی درباره احتمال تداوم قطع گاز در سال جاری و تاثیر آن بر عملکرد واحدهای سیمانی کشور، گفت: این موضوع به منزله تکرار مشکلات گذشته است. واحدهای سیمانی در شرایطی که محدودیت تامین گاز داشتند، تولید خود را متوقف یا از مازوت به‌عنوان سوخت جایگزین استفاده کردند. تامین مازوت به‌عنوان سوخت جایگزین نیز مشکلات بسیاری داشت.

ازجمله آنکه سودجویان در فرآیند تحویل و حمل مازوت، این سوخت را با آب یا ضایعات مخلوط می‌کردند و در موارد متعددی، این سوخت به‌صورت خالص در اختیار صنعتگران قرار نمی‌گرفت و آسیب‌های جدی به بخش تولید و تجهیزات صنایع سیمان کشور وارد می‌کرد.

این فعال صنعت سیمان با تاکید بر مزیت‌های استفاده از گاز به‌عنوان سوخت پاک یادمی‌شود. از آنجا که خطوط تولید واحدهای صنعتی کشور بر پایه استفاده از گاز طراحی شده، فعالان صنعت سیمان ترجیح می‌دهند از این سوخت در روند تولید خود استفاده کنند. با این وجود در روزهایی که کمبود گاز در کشور به‌شدت افزایش می‌یابد و تامین این انرژی حتی برای مصارف خانگی نیز با محدودیت روبه‌رو می‌شود، فعالان صنعت سیمان نیز در تعامل با دولت، سوخت مصرفی خود را به مازوت تغییر می‌دهند. با این وجود انتظار می‌رود مسئولان شرکت پخش و پالایش فرآورده‌های نفتی، مسئولیت وظایف خود را در قبال تامین مازوت بپذیرد.

چهرگانی افزود: ناوگان حمل سوخت مازوت زیرنظر شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران فعالیت می‌کند؛ بنابراین از این شرکت انتظار می‌رود مازوت را با برنامه‌ریزی دقیق در اختیار صنعتگران قرار دهند.

هرچند در عمل شاهد بی‌برنامگی‌هایی در تامین سوخت صنایع بوده‌ایم و چالش‌های متعددی در مسیر تامین سوخت صنایع وجود دارد. تفاوت قیمت میان گاز و مازوت، احتساب هزینه حمل مازوت تا واحدهای تولیدی و... بار مضاعفی بر صنایع تحمیل می‌کنند.

این مشکلات در حالی در مسیر فعالان صنعتی سد می‌شوند که دولت وظیفه تامین زیرساخت‌های انرژی را در کشور بر عهده دارد. با این وجود، نبود سرمایه‌گذاری کافی برای استخراج گاز به چالشی بزرگ در مسیر فعالیت صنایع بدل شده و هر ساله در روزهای سرد سال، عملکرد صنعتگران را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد.

با توجه به چالش‌های یادشده از مسئولان انتظار می‌رود این چالش‌ها و مشکلات را با دقت‌نظر بیشتری بررسی و امکانی برای رفع آنها در آینده نزدیک فراهم کنند تا بدین‌ترتیب از وارد آمدن خسارت‌های جدی‌تر به صنایع سیمان کشور جلوگیری شود.

این فعال صنعت سیمان گفت: با وجود چالش‌هایی که در مسیر فعالان صنعت سیمان کشور وجود داشت، این صنعتگران توانستند عملکرد مثبتی از خود به نمایش بگذارند. البته از میزان تولید در این بخش کاسته شد. با این وجود، محدودیت یادشده در مقایسه با قطع برق و گاز صنایع، ناچیز بود.

این فعال صنعت سیمان در ادامه افزود: تامین نشدن سوخت، تنها مشکل فعالان صنعت سیمان کشور نیست. در طول سال‌های اخیر تحریم و محدودیت در تعاملات بین‌المللی میان ایران و سایر کشورها بار مضاعفی بر دوش فعالان صنعت سیمان تحمیل کرده است.

در سایه نبود تعاملی سازنده در سطح جهانی از یک‌سو واردات تجهیزات دشوار شده و از سوی دیگر، صادرات و فروش این محصول در بازارهای جهانی دشوار شده است.

وی خاطرنشان کرد: در حالت کلی، دولت‌ها وظیفه حمایت از صنایع را بر عهده دارند اما در طول سال‌های گذشته فعالان صنعت سیمان از حمایت‌های دولتی بهره‌مند نبوده‌اند. در همین حال، سیاست‌گذاران از کنترل قیمت سیمان به‌عنوان دستاوردی ارزشمند یاد می‌کنند. این در حالی است که قیمت تمام‌شده سیمان در نتیجه افزایش بهای عوامل تولید در این صنعت و همچنین تحت‌تاثیر تورم و حتی اقدامات دولت در افزایش نرخ انرژی، حقوق دولتی، هزینه‌های حمل‌ونقل و...، افزایش بسیار زیادی داشته است.

حتی قیمت مواد ناریه که توسط دولت تامین می‌شود، چند برابر بیشتر شده و حقوق دولتی معادن چندین برابر افزایش یافته است. در چنین شرایطی، اعمال فشار به صنعت سیمان با تکلیف کف عرضه به نوعی قیمت‌گذاری دستوری محسوب شده و به منزله تحمیل ضرر به صنعتگران است. بدین‌ترتیب باید این‌طور نتیجه گرفت که دولت به‌دنبال حمایت از صنعت سیمان نیست.

چهرگانی در پایان گفت: چنانچه تداوم تولید در صنعت سیمان موردتوجه مسئولان باشد، باید با افزایش قیمت پایه سیمان در بورس کالا و واقعی شدن قیمت‌ها زمینه تداوم تولید را در این صنعت فراهم کرد.

> بر اساس آمار و ارقام اعلام‌شده در سند تراز تولید و مصرف گاز طبیعی، پیش‌بینی می‌شود تراز منفی گاز کشور تا سال ۱۴۱۰ ادامه پیدا کند

تداوم کمبود سوخت

حسن حسینقلی، رئیس هیات‌مدیره انجمن معادن و صنایع سرب و روی ایران در گفت‌وگو با صمت اظهارکرد: فعالان بخش معدن و صنایع معدنی در طول سال‌های گذشته با چالش کمبود گاز در ماه‌های سرد سال روبه‌رو شده‌اند. این کمبود از سال گذشته به شکل جدی‌تر ایجاد شد و فعالیت صنایع را در بخش معدن و صنایع معدنی تحت‌تاثیر قرار داد.

وی در ادامه افزود: در طول سال‌های گذشته آن‌طور که باید در بخش بالادستی صنایع گاز کشور سرمایه‌گذاری و در همین حال، به بهره‌برداری از میادین جدید گازی توجه کافی نشده است. همین موضوع، زمینه ناترازی گاز را از سال گذشته فراهم کرد؛ ناترازی که انتظار می‌رود به این‌زودی‌ها و بدون جذب سرمایه کافی در بخش تامین سوخت برطرف نشود.

این فعال بخش معدن گفت: در طول سال‌های گذشته به بهره‌وری مصرف انرژی گاز در بخش‌های گوناگون خانگی و حتی صنعتی توجه کافی نشده که همین موضوع زمینه افزایش بی‌رویه مصرف انرژی و کمبود سوخت را در ماه‌های سرد سال فراهم می‌کند.

حسینقلی گفت: هر زمان کشور با کمبود سوخت روبه‌رو می‌شود، در درجه نخست روند تامین گاز مضرفی صنایع تحت‌تاثیر قرار می‌گیرد؛ یعنی فعالیت صنایع محدود و در مواردی متوقف می‌شود. در ادامه و با شدت گرفتن کمبود گاز، حتی شاهد کاهش تولید برق توسط نیروگاه‌ها نیز خواهیم بود و به مدت زمان کاهش تامین برق صنایع افزوده خواهد شد؛ یعنی چالشی جدید در مسیر فعالیت صنایع ایجاد می‌شود.

این فعال صنعتی گفت: در حالت کلی، دولت وظیفه تامین زیرساخت‌ها را بر عهده دارد. تامین سوخت گاز و حتی برق، از جمله این زیرساخت‌هاست. با این وجود، دولتمردان در طول سال‌های گذشته نسبت به توسعه این زیرساخت‌ها بی‌توجه بوده‌اند. درنتیجه شاهد تاسیس واحدهای گوناگون صنعتی در کشور بوده‌ایم که اکنون با کمبود جدی انرژی مواجه هستند.

وی افزود: در چنین شرایطی از مسئولان و سیاست‌گذاران انتظار می‌رود، ضمن درک شرایط، از تحمیل فشارهای بیشتر به صنعتگران خودداری کنند؛ یعنی با تصمیمات غلط مانع تداوم تولید و سودآوری شرکت‌های صنعتی نشوند. از جمله مهم‌ترین این تصمیمات اشتباه وضع عوارض صادراتی روی محصولات فلزی و معدنی است. این اقدام که با هدف تنظیم بازار داخلی اجرایی می‌شود، از یک‌سو هیچ نتیجه مثبتی را در کاهش قیمت محصولات مختلف در بازار داخلی نخواهد داشت و از سوی دیگر، عملکرد صنعتگران را بیش از پیش تحت‌تاثیر منفی قرار خواهد داد. در ادامه نیز با جذب سرمایه و برنامه‌ریزی دقیق، زمینه توسعه زیرساخت‌های انرژی فراهم شود.

سخن پایانی

ایجاد محدودیت در روند تامین گاز صنایع، تولید آنها را با وقفه و کاهش روبه‌رو خواهد کرد؛ یعنی از یک‌سو شاهد تحمیل خسارت‌هایی به صنعتگران هستیم و از سوی دیگر، باید منتظر رشد قابل‌توجه بهای محصولات نهایی در بازار داخلی باشیم. رفع این کمبود به تغییری جدی در سیاست‌گذاری‌های کلان کشور به‌ویژه در حوزه انرژی نیاز دارد؛ بنابراین باید ضمن توجه به ارتقای شاخص‌های بهره‌وری انرژی در صنایع، برای توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور سرمایه‌گذاری کرد و به سمت بهره‌مندی از سایر ذخایر انرژی، به‌ویژه توسعه بهره‌مندی از ذخایر انرژی پاک، گام برداشت. به‌عنوان مثال می‌توان بخش قابل‌توجهی از انرژی موردنیاز بخش خانگی را از انرژی خورشیدی تامین کرد. ایران از ظرفیت‌های ویژه‌ای برای بهره‌مندی از ظرفیت‌های انرژی پاک برخوردار است و بدون تردید توجه به این منابع نقش ویژه‌ای در رفع بحران‌های محیط‌زیستی و همچنین کمبودهای زیرساختی در تامین انرژی موردنیاز صنایع ایفا خواهد کرد.

یادداشت

چالش‌های جدی تولید

مجید سعیدیان
فعال صنعت فولاد

تولید و اثرات اقتصادی آن، همواره موردتوجه سیاست‌گذاران بوده و بر همین اساس در طول سال‌های گذشته، طرح‌های توسعه صنعتی متعددی تعریف شده است. از آنجا که ایران ظرفیت‌های ویژه‌ای در بخش معدن و صنایع معدنی دارد، بخش قابل‌توجهی از این توسعه در حوزه معدن و صنایع معدنی تعریف شده است.

با این وجود، فعالان صنعتی و تولیدکنندگان در مسیر فعالیت خود با چالش‌های جدی و موانع بسیاری روبه‌رو هستند؛ مشکلاتی که خسارت‌های قابل‌توجهی به تولیدکنندگان تحمیل می‌کند. محدودیت در روند تامین انرژی برق و گاز را باید یکی از مهم‌ترین کمبودهایی دانست که روند فعالیت صنایع معدنی کشور و به‌ویژه فولادسازان را تحت‌تاثیر قرار داده است. با وجود محدودیت‌های حاکم بر تولید در سایه قطع برق یا گاز، از میزان تولید بسیاری از صنایع فولادی کشور کاسته شد. این توقف تولید به منزله وارد آمدن خسارت‌های جدی به عملکرد صنعتگران است و نمی‌توان به سادگی از کنار آن گذشت. از آنجاکه این محدودیت‌ها در سایه کمبود زیرساخت‌های انرژی در کشور حاصل شده، نمی‌توان به بهود شرایط در آینده نزدیک و سال‌های آینده امید داشت. کما اینکه در حال حاضر پیش‌بینی‌شده محدودیت برق صنایع از اردیبهشت آغاز شود. محدودیت در تامین سوخت گاز نیز به‌دلیل ناترازی تولید و مصرف آن، در ماه‌های سرد سال تکرار خواهد شد. بدین‌ترتیب عملکرد صنایع فولاد کشور همچنان تحت‌تاثیر این شرایط قرار خواهد گرفت.

همزمان با کمبود زیرساخت‌های انرژی، نبود رویه‌ای ثابت برای سیاست‌گذاری نیز عملکرد صنایع را تحت‌تاثیر منفی قرار خواهد داد. این بی‌ثباتی، امکان برنامه‌ریزی برای آینده را از تولیدکنندگان سلب و آسیب‌هایی به عملکرد فعالان صنعتی وارد می‌کند. گویی سیاست‌گذاران با عمق چالش‌های حاکم بر عملکرد صنایع آشنایی ندارند. همزمان نظرات کارشناسی که در اختیار مدیران و سیاست‌گذاران قرار می‌گیرد نیز فاقد اعتبار کافی هستند. همین موضوع به تصمیم‌گیری اشتباه و وارد آمدن آسیب‌های جدی به عملکرد صنایع منجر می‌شود. متاسفانه مدیران در روند تصمیم‌گیری‌های خود از نظرات کارشناسی و تخصصی فعالان صنعتی و انجمن‌های تخصصی بهره نمی‌گیرن و بدین ترتیب بر بار مشکلات فعالان صنعتی افزوده خواهد شد.

در ادامه، نبود روند ثابت و کارشناس‌شده در تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری، به شدت گرفتن اختلاف میان فعالان و تولیدکنندگان در حلقه‌های مختلف زنجیره فولاد منجر می‌شود. البته تولیدکنندگان در حلقه‌های گوناگون زنجیره فولاد در مواردی با تضاد منافع روبه‌رو هستند؛ بنابراین اختلاف‌نظر میان آنها طبیعی است، با این وجود، سیاست‌گذاری‌های اشتباه، این روند و اختلافات را تشدید می‌کند.

علاوه بر موارد یادشده، نبود الزام قانونی دقیق بر اجرای مقررات بر بار مشکلات فعالان این بخش می‌افزاید. به‌عنوان مثال، وزارت صنعت، معدن و تجارت دولت سیزدهم پس از آغاز فعالیت خود، عرضه تمامی محصولات تولیدشده در زنجیره فولاد را در بورس کالا اجباری کرد. با این وجود این تصمیم به درستی اجرایی نمی‌شود؛ یعنی فولادسازان بزرگ می‌توانند از اجرای این وظیفه شانه خالی کرده یا از مقررات سرپیچی کنند اما فولادسازان بخش خصوصی که اغلب هم کوچک هستند، موظف به اجرای این دستورات خواهند بود. این تبعیض در نهایت به ضرر تولیدکنندگان بخش خصوصی است. درنتیجه انتظار می‌رود سیاست‌های یکسانی بر زنجیره فولاد حاکم باشد.

البته تبعیض میان تولیدکنندگان بخش خصوصی و تولیدکنندگان وابسته به دولت، گسترده‌تر از این موارد است. این تبعیض از اعطای یارانه تا اثرگذاری تولیدکنندگان بزرگ در تصمیم‌سازی جریان دارد و رقابت را برای شرکت‌های خصوصی دشوار می‌کند. بنابراین تجدیدنظر کلی در شرایط تولید صنایع ضروری به‌نظر می‌رسد.

پنجشنبه
۲۶ آبان ۱۴۰۱- ۲۲ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ - ۱۷ نوامبر ۲۰۲۲- شماره ۲۲۰۰- پیاپی ۳۵۱۸

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۲ - ۰۹۹۹۹۱۹۵۷۶۱
ایمیل آگهی‌ها: ads.smtnews@gmil.com
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: هنر سرزمین سبز

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

انتشار «اوراق ارزی» برنامه‌ای جدید برای کنترل بازار ارز

دلارهای خانگی جمع‌آوری می‌شود

عکس: صمت

انتشار اوراق ارزی تجربه‌ای تازه در اقتصاد ایران است که بنا بر اعلام بانک مرکزی، به‌زودی از طریق این نهاد پولی و مالی عملیاتی خواهد شد. گزارش‌ها حاکی از آن است که پس از محدود شدن خرید دلار و سخت شدن سرمایه‌گذاری در این بازار، انتشار و خرید این اوراق یک راهکار قانونی برای سرمایه‌گذاری ارزی محسوب می‌شود. در سال‌های اخیر، باتوجه به کاهش ارزش پول ملی خرید اسکناس دلار یا یورو به‌عنوان یکی از راهکارهای اصلی حفظ سرمایه در بین شهروندان مطرح شده و حال دولت امیدوار است با بهره‌گیری از این ابزار سرمایه‌گذاری یک راهکار قانونی برای حفظ ارزش سرمایه در مقابل نوسانات نرخ ارز ارائه کند. از سوی دیگر این سازکار راهی برای جمع‌آوری دلارهای خانگی خواهد بود. به‌علاوه اینکه سرمایه‌گذاران نیز با بهره از این سازکار از ارزش سرمایه خود در مقابل نوسانات نرخ ارز محافظت کرده و علاوه بر سرمایه‌گذاران، شرکت‌ها نیز می‌توانند از مواهب این ابزار بهره ببرند. گرچه قرار است در گام اول بانک مرکزی، اوراق ارزی را به پشتوانه منابع ارزی خود منتشر کند، اما در گام‌های دیگر شرکت‌ها نیز می‌توانند با انتشار این اوراق، منابع موردنیاز خود را از بازار تامین کنند. در این شرایط سیاست‌گذار ارزی نیز یک ابزار جدید برای مدیریت بازار خواهد داشت و با کاهش فشار خرید اسکناس، قدرت بازارساز افزایش می‌یابد.

اوراق ارزی چیست؟

اوراق ارزی به‌شکل ساده، نوعی اوراق است که یک نهاد آن را برای تامین مالی منتشر می‌کند. سرمایه‌گذار برای خرید این اوراق نیاز به دلار ندارد و با پول رایج (به‌عنوان مثال ریال) می‌تواند این اوراق را تهیه کند. نهاد ناشر تضمین می‌دهد که در تاریخ سررسید اوراق، میزان تغییرات ارزش دلار را به نرخ روز محاسبه و مابه‌التفاوت زمان انتشار و سررسید را به خریدار پرداخت کند؛ بنابراین سرمایه‌گذار بدون خرید اسکناس خارجی، از تغییرات نرخ ارز منتفع خواهد شد. این اوراق به‌دلیل ویژگی‌هایی که دارد فرصتی برای ایجاد تنوع در دارایی‌ها و کسب سود است و از طرفی در شرایط تورمی و بی‌ثباتی اقتصاد کلان، می‌تواند تضمین‌کننده ارزش دارایی افراد در برابر کاهش ارزش پول باشد. می‌توان گفت اوراق قرضه‌ای که برمبنای ارز خارجی منتشر می‌شود، به انتشاردهنده این امکان را می‌دهد که ریسک مالی را در مقابل نوسانات ارزی به صفر برساند. علاوه بر این، انتشار اوراق ارزی منجر به متنوع‌سازی منابع تامین مالی و مدیریت بهتر بدهی می‌شود. در این شرایط سیاست‌گذار نیز یک ابزار مناسب برای مدیریت بازار ارز دارد.

در صورتی که فشار برای خرید ارز کاهش یابد و اوراق ارزی جایگزین آن شود، رفتار سفته‌بازی با اسکناس کاهش می‌یابد و از سوی دیگر، دست سیاست‌گذار ارزی برای مدیریت بازار ارز بازتر می‌شود. به‌نظر می‌رسد در شرایط کنونی مهم‌ترین مانع، تضمین پرداخت اصل و سود اوراق در تاریخ سررسید با نرخ مشخص دلار بازار (نه با نرخ دستوری) توسط نهاد ناظر است؛ به‌عبارتی مهم‌ترین نگرانی در زمینه این اوراق، برخورد سلیقه‌ای و دستوری، در زمان انتشار اوراق و محاسبه سود آن است.

تکانه‌های ارزی عامل جذب سرمایه خارجی

رسول خوانساری، کارشناس مسائل مالی درباره اهمیت انتشار اوراق ارزی به صمت گفت: لزوم وجود اطمینان در فضای سرمایه‌گذاری و جلوگیری از تکانه‌های شدید ارزی بر کسی پوشیده نیست و این مسئله یکی از عوامل مهم در جذب سرمایه‌های خارجی به‌شمار می‌آید؛ از این رو استفاده از راهکارهایی همچون انتشار اوراق ارزی به‌منظور فراهم کردن امکان برنامه‌ریزی برای فعالان اقتصادی و کاهش آسیب‌پذیری در برابر نوسان‌های احتمالی نرخ ارز، باید در دستور کار جدی دولت و بانک مرکزی قرار گیرد. وی با تاکید بر اینکه جذب سرمایه ارزی سال‌هاست که در دنیا امتحان خود را پس داده، بیان کرد: یکی از مواردی که در زمینه افزایش نرخ ارز مطرح می‌شود، مداخله احتمالی دولت در نرخ ارز به‌منظور جبران کسری بودجه است. انتشار اوراق ارزی موجب می‌شود ضمن برنامه‌ریزی دقیق‌تر برای شناسایی بدهی‌های دولتی و تسویه به‌موقع آنها، انگیزه دولت برای پوشش کسری بودجه از طریق مداخله در نرخ ارز کاهش یابد و زمینه مناسب‌تری برای تقویت ثبات مالی فراهم شود.

▣ افزایش اعتبار بین‌المللی با نشر اوراق ارزی

این کارشناس مسائل مالی افزود: شرکت‌ها و نهادهای مختلف به‌ویژه آنهایی که منابع و مصارف ارزی قابل‌توجهی دارند، می‌توانند به‌عنوان ناشر در بازار اوراق ارزی فعالیت کنند و ضمن رفع نیازهای ارزی، وجهه و اعتبار بین‌المللی خود را نیز افزایش دهند. وی یادآور شد: در بیشتر کشورهای فعال در بازار سکوک بین‌المللی، بانک‌ها نقش برجسته‌ای دارند و به‌ویژه با هدف تقویت کفایت سرمایه خود از اوراق ارزی استفاده می‌کنند. در همین راستا بانک‌های ایرانی نیز می‌توانند در کنار دولت به‌عنوان پیشران این بازار عمل کرده و ضمن بهره‌مندی از مزایای این بازار، به تقویت ثبات مالی کمک کنند.

خوانساری ورود ایران به بازار اوراق اوراق ارزی را ضروری دانست و اظهار کرد: توسعه بازار اوراق ارزی با سررسیدهای گوناگون، می‌تواند نیازهای ارزی افراد و شرکت‌ها را در افق‌های زمانی مختلف پوشش دهد؛ از این رو مناسب است ساختارهای گوناگون کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت با بهره‌گیری از ظرفیت عقود اسلامی برای اوراق ارزی طراحی و به کار گرفته شود. در این زمینه ساختارهای نوآورانه‌ای در برخی کشورها طراحی شده و مورد استفاده قرار گرفته است. وی با اشاره به اینکه تاکنون مواردی همچون تحریم‌های بین‌المللی و کمبود زیرساخت مانع انتشار اوراق اوراق ارزی شده، ادامه داد: نظام رتبه‌بندی اعتباری، از جمله موانع انتشار اوراق ارزی به‌ویژه در سطح بین‌المللی به‌شمار می‌آید و می‌تواند انتشار این اوراق را با مشکل مواجه سازد. در عین حال با فراهم کردن زیرساخت‌ها و برنامه‌ریزی برای رفع موانع پیش رو، می‌توان زمینه توسعه گسترده و عمق بازار اوراق ارزی در کشور را فراهم ساخت.

▣ اوراق ارزی راه نفوذ به بازارهای جهانی

وی در پاسخ به این پرسش که چرا ایران باید دست به انتشار اوراق اوراق ارزی بزند، توضیح داد: بعضی از شرکت‌ها، بانک‌ها، دولت‌ها و سایر نهادهای ذی‌صلاح، ممکن است تصمیم بگیرند که اوراق قرضه را به پول خارجی که بسیار باثبات‌تر و باپشتوانه‌تر از پول داخلی‌شان است منتشر کنند. بر این اساس انتشار اوراق قرضه نام‌گذاری شده با ارز خارجی، می‌تواند انتشاردهنده آن را قادر به دسترسی به سرمایه موجود در بازارهای خارجی کند. وی با تاکید بر اینکه منافع ناشی از فروش چنین اوراقی می‌تواند ازسوی شرکت‌ها برای رسوخ در بازارهای خارجی استفاده شود، گفت: اوراق ارزی در هر زمان این امکان را دارند که به پول محلی تبدیل و صرف فعالیت‌های داخلی شوند؛ علاوه‌بر آن این نوع اوراق می‌تواند توسط ناشران خارجی اوراق، برای «هج کردن» ریسک ناشی از نوسان نرخ ارز مورد استفاده قرار بگیرند.

تغییرات ارزی، تنها مبنای محاسبات بازپرداخت

حمیدرضا جیهانی، کارشناس بازار سرمایه درباره علت انتشار اوراق اوراق ارزی ازسوی بانک مرکزی به صمت گفت: بانک مرکزی به پشتوانه طلا و ذخایر ارزی که در حال حاضر دارد، می‌تواند اوراق ارزی منتشر کند. اوراق ارزی به‌شکل ساده به‌معنای آن است که نهاد یا شرکتی اقدام به انتشار یک سند می‌کند که طبق آن می‌تواند منابع ریالی را جمع‌آوری کند و متناسب با میزان تغییرات ارز و نرخ سود تعیین‌شده اصل و سود این اوراق را به‌صورت ریالی در زمان سررسید بپردازد. وی افزود: در اوراق ارزی منابع ارزی یا به‌عبارت دیگر اسکناس خارجی جابه‌جا نشده و تغییرات ارزی مبنای محاسبات بازپرداخت این اوراق در سررسید قرار می‌گیرد؛ بنابراین اوراق می‌تواند دارای کوپن یا بدون کوپن باشد تا ناشر متناسب با نیاز خود و فضای بازار نحوه عرضه اوراق ارزی را مشخص کند.

▣ کاهش تقاضا در بازار ارز

وی با تاکید بر اینکه در گام نخست بانک مرکزی اقدام به انتشار این اوراق ارزی کرده، گفت: این امر مجوزی خواهد بود تا پس از آن سایر نهادها و شرکت‌ها نیز بتوانند متناسب با پشتوانه ارزی خود اقدام به انتشار این اوراق کنند، زیرا منفعت اصلی انتشار این نوع اوراق برای نهاد ناشر این است که می‌تواند از این طریق تامین مالی کند. این کارشناس بازار سرمایه درباره منافع انتشار اوراق اوراق ارزی ازسوی بانک مرکزی توضیح داد: بانک مرکزی با انتشار اوراق ارزی منابع موردنیاز خود را از بازار جمع‌آوری می‌کند و پس از وصول منابع ارزی خود، می‌تواند نسبت به پرداخت اصل و سود اوراق در تاریخ سررسید اقدام کند. یکی دیگر از منافع انتشار این اوراق این است که فشار تقاضا در بازار نیز کاهش می‌یابد و شرکت‌ها برای نیاز ضروری، نه حفظ سرمایه، به بازار مراجعه می‌کنند. وی افزود: یکی از منافع سیاست‌گذار در انتشار این اوراق این است که یک ابزار جدید برای مدیریت بازار ارز ایجاد می‌شود و دولت می‌تواند حتی بخشی از سیاست‌گذاری ارزی خود را با عرضه این اوراق تنظیم کند. در صورت شیفت تقاضای سرمایه‌گذاری از اسکناس به اوراق ارزی، سیاست‌گذار منابع ارزی لازم برای مدیریت بازار ارز را در اختیار خواهد داشت. وی با بیان اینکه هنوز چگونگی تامین این اوراق و جزئیات آن ازسوی بانک مرکزی مشخص نشده، گفت: نکته قابل‌توجه این است که بانک مرکزی نحوه تامین مالی این اوراق را نیز مشخص کند، زیرا استفاده از منابع پایه پولی برای پوشش سود این اوراق می‌تواند اثر تورمی داشته باشد. وی با اشاره به اینکه انتشار اوراق ارزی برای خریدار نیز منافعی خواهد داشت، ادامه داد: نخستین منفعت این اقدام برای خریداران وجود یک منبع مطمئن برای سرمایه‌گذاری است. از طرفی اگر تحلیل فرد مبنی بر آن باشد که دارایی ارزی دارای سود بیشتری از دارایی ریالی است، می‌تواند در این بستر سرمایه‌گذاری کند.

همچنین اگر امکان فروش این اوراق قرضه در بازار ثانویه ایجاد شده باشد، فرد می‌تواند آن را در این بازار به فروش برساند و نقدشوندگی، از این طریق محقق می‌شود. این کارشناس مسائل مالی بااشاره به اینکه بازار اوراق قرضه به‌دلیل اندازه، قدرت نقدشوندگی و فقدان ریسک اعتباری و نیز حساسیت به نرخ بهره اغلب به بازار اوراق قرضه دولتی ارجاع می‌شود، اظهار کرد: به‌دلیل رابطه معکوس میان نرخ بهره و ارزش اوراق قرضه، بازار اوراق قرضه نوسانات نرخ بهره را به‌شدت موردتوجه قرار می‌دهد. باید دانست بازار اوراق قرضه در بسیاری از کشورها بسیار غیرمتمرکزتر از بازار بورس، کالا یا بازارهای آتی در آن کشورها است.

سخن پایانی

انتشار اوراق ارزی چه در بازار داخلی و چه در بازار بین‌المللی، در کنار سایر راهکارها می‌تواند به مدیریت بهتر عرضه و تقاضای ارز کمک کند. به‌عقیده کارشناسان زمانی که دولت با کمبود منابع ارزی روبه‌رو می‌شود با انتشار این اوراق، ضمن اینکه می‌تواند ذخایر ارزی خود را افزایش دهد، از فشار تقاضا برای اسکناس ارز و بروز تکانه‌های غیرعادی در این بازار می‌کاهد. همچنین در صورت لزوم می‌تواند با بازخرید بخشی از اوراق ارزی که پیش‌تر منتشر شده، وجوه ارزی مازاد را به بازار تزریق کند. در واقع توسعه بازار اوراق ارزی می‌تواند از راه‌هایی همچون برآورده کردن نیازهای ارزی، برنامه‌ریزی بهتر منابع و مصارف ارزی و جذب نقدینگی سرگردان در بازارهای گوناگون موجب کاهش التهابات ارزی شود و در نتیجه زمینه ایجاد و تقویت ثبات مالی را فراهم سازد.

جزییات و ضوابط اجرایی انتشار اوراق گواهی ارزی بانک مرکزی

بانک مرکزی در بخشنامه‌ای به بانک ملی ایران جزییات و ضوابط اجرایی انتشار «اوراق گواهی ارزی بانک مرکزی» را اعلام کرد. به گزارش بانک مرکزی، به منظور گسترش و تسهیل استفاده از ابزارهای مالی در شبکه بانکی کشور، بانک عامل (بانک ملی ایران) مجاز است به نیابت از بانک مرکزی نسبت به عرضه «اوراق گواهی ارزی بانک مرکزی» به شرح ذیل اقدام نماید:

۱- ناشر اوراق، بانک مرکزی از طریق بانک عامل می‌باشد.

۲- اوراق با نام، صرفاً و اصالتاً قابل خرید توسط اشخاص حقیقی ایرانی بالاتر از ۱۸ سال و تاریخ انتشار و سررسید آن به ترتیب ۱۴۰۱/۸/۲۵ و ۱۴۰۱/۱۱/۲۵ خواهد بود.

۳- حداقل و حداکثر میزان خرید اوراق توسط هر شخص حقیقی به ترتیب معادل ریالی ۱۰۰۰ دلار و ۴۰۰۰ دلار است. ضمناً با توجه به محدودیت عرضه اسکناس کمتر از ۱۰۰ دلار، مبالغ گواهی‌های مزبور مضاربی از معادل ریالی ۱۰۰ دلار قابل عرضه و بازخرید خواهد بود.

۴- پرداخت وجه اوراق در زمان انتشار صرفاً به «ریال» خواهد بود.

۵- بانک مرکزی به وکالت از خریداران اوراق، نسبت به تأمین ارز (دلار) و نگهداری آن تا زمان سررسید اوراق اقدام می‌نماید.

تبصره: اوراق توسط بانک عامل به نیابت از بانک مرکزی قابل بازخرید قبل از سررسید طبق بند (۹) خواهد بود.

۶- دارندگان اوراق در سررسید، می‌توانند یکی از روش‌های زیر را انتخاب نمایند:

الف) پرداخت حق‌الوکاله مذکور در تبصره ذیل این بند و دریافت اسکناس ارز (دلار) از بانک عامل

ب) تسویه نقدی (ریالی) که در این صورت حق‌الوکاله‌ای دریافت نخواهد شد.

تبصره: نرخ حق‌الوکاله معادل هفت درصد (۷٪) مبلغ ریالی در زمان سررسید مذکور در بند (۷) خواهد بود.

۷- مبنای محاسبه برای تعیین مبلغ ریالی در زمان بازخرید، سررسید و انتشار اوراق، نرخ پایانی روز قبل دلار توافقی (اسکناس) است.

تبصره: نرخ پایانی روز قبل نماد دلار توافقی (اسکناس) بازار متشکل معاملات ارزی (میانگین موزون معاملات نماد دلار توافقی روز قبل) در پایگاه اطلاع‌رسانی شرکت مدیریت بازار متشکل معاملات ارز ایران به آدرس www.ice.ir قابل مشاهده است.

۸- بانک عامل مکلف است به صورت هفتگی منابع ریالی حاصل از فروش این اوراق را پس از انجام هماهنگی لازم با اداره عملیات ارزی این بانک، به حساب‌های معرفی‌شده نزد اداره معاملات ریالی بانک مرکزی واریز نماید.

۹- در صورت درخواست دارنده اوراق مبنی بر بازخرید اوراق، بانک عامل موظف است طبق جز (ب) بند (۶) و بر اساس ترتیبات بند (۷)، نسبت به تسویه حساب با دارنده اوراق در همان روز اقدام نماید.

۱۰- در صورت عدم مراجعه صاحب اوراق در سررسید، بانک عامل موظف است ریال حاصل از تسویه اوراق مزبور را بر مبنای مفاد جز (ب) بند (۶) و بند (۷) محاسبه و به حساب ریالی شخص که در زمان خرید اوراق معرفی نموده، واریز نماید.

۱۱- پس از انجام تسویه‌حساب با صاحبان اوراق در روز سررسید یا پیش از آن حسب ترتیبات بندهای (۶) و (۷)، بانک عامل موظف است به منظور وصول وجوه پرداختی به دارندگان اوراق از این بانک، نسبت به ارسال گزارش معاملات در مقاطع هفتگی به "اداره عملیات ارزی" (روز دوشنبه هر هفته)، اقدام نماید. ترتیبات اجرایی این بند، توسط اداره مذکور ابلاغ خواهد شد.

۱۲- بانک عامل مکلف است به منظور دریافت مبالغ ریالی و ارزی پرداخت شده به دارندگان اوراق در سررسید (حسب ترتیبات بندهای (۶) و (۷)) اطلاعات مربوطه را به اداره عملیات ارزی اعلام نماید.

۱۳- اوراق موضوع این بخشنامه به استناد ماده (۲۹) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور معاف از مالیات خواهند بود.

۱۴- کارمزد عاملیت بانک عامل برای فروش، بازخرید و تسویه اوراق به صورت جمعی تعیین و متعاقباً توسط اداره حسابداری کل و بودجه محاسبه و به حساب بانک عامل واریز خواهد شد.

۱۵- اوراق از طریق سامانه سیما متعلق به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران عرضه و بازخرید می‌شود و انجام معاملات ثانویه اوراق امکان‌پذیر نمی‌باشد.

همچنین ضرورت دارد ضمن ارائه مفاد ضوابط به شرح بندهای فوق به خریداران اوراق، "تعهدنامه التزام به ضوابط اوراق گواهی ارزی بانک مرکزی" نیز از ایشان به شرح ذیل اخذ گردد:

"اینجانب به‌ضوابط، مقررات و شروط ناظر بر کلیه مراحل خرید و بازخرید تا تحویل / تسویه نهایی و همچنین ضمانت اجراهای مترتبه بر عدم رعایت الزامات مندرج در این ضوابط آگاه بوده و کلیه موارد مورد قبول می‌باشد".

